

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolonie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Księstwa Naddunajskie. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 26. maja. Jego c. k. Apost. Mość raczył dnia 23go przed południem udzielać licznych audyencyi prywatnych.

Jego Mość Cesarz Ferdynand zamyslił dnia 24go b. m. przed południem opuścić Pragę i przenieść się do letniej rezydencyi Ploszkowitz. Jej Mość Cesarzowa Marya Anna zostanie, jak słychać, jeszcze kilka dni w Pradze.

Jego królewicz. Mość książę Brabantu przybył dnia 13. b. m. na wojennym parostatku „Prinz Eugen“ z Kataro do Zary, i zabawiwszy kilka dni odpłynął stamtąd na Tryest do Wenecyi, zkąd dnia 20go b. m. odjechał do Botzen.

C. k. jenerałna komenda w Weronie będzie na mocy najwyższego postanowienia z dnia 7go b. m. przeniesiona do Lublany, i przeniesienie dokonane być ma najdalej po koniec września b. r.

— Ministeryum finansów potwierdziło powtórny wybór Józefa Breuer'a prezydentem, a Karola Pietzsch wiceprezydentem izby handlowej i rekodzielniczej we Lwowie.

Anglia.

(Doniesienie konsularne z Genuy. — Podatek od papieru.)

Londyn, 23. maja. Izbie wyższej przedłożone zostały na dniu 21go b. m. urzędowe raporta konszula angielskiego w Genuy o odjeździe wyprawy Garibaldeggo, ale te dokumenta nie zawierają nie takiego, co by nie było znanem z doniesień prywatnych. Konzul (p. Bracon) powiada na usprawiedliwienie rządu sardyńskiego, że poczynił w Genuy rozporządzenia, by przeszkodzić odplynięciu ochotników; ale ci zabrali przemocą 2 parostatki prywatne i odplynęli małemi łodziami na 4 mile od zatoki, ażeby wsiąść na te statki.

— Królewska familia przybyła w dobrym zdrowiu do Osborne i obchodzi tu uroczyście w ustroniu familijnem dzień urodzin Królowej. Krótko przed odjazdem miał lord Palmerston prywatną audyencyę u Królowej.

Uważano to już od kilku dni za rzecz pewną, że większość głosów izby wyższej przeciwie się będzie drugiemu odczytaniu bilu względem podatku od papieru. Nie zdaje się jednak, żeby opór lordów przeciw izbie niższej wywołał spór o kompetencyę, bowiem większość głosów za bilem, i w izbie niższej była także bardzo nieznaczna, a prócz tego wiadomą jest rzeczą, że większa część ministrów, a między tymi i lord Palmerston, nie są przychylni, uwzględniając obecne stosunki, zniesieniu podatku od papieru, który wynosi rocznie 1,250.000 ft. szt. Tymczasem dzienniki stronicze toczą spory o to, czy izba wyższa ma prawo odrzucać bil. Większość kraju stoi po stronie izby wyższej, gdyż opinia publiczna oświadcza się przeważnie za tem, żeby w terażniejszym położeniu podatku tak znacznego a przytem tak mało dającego się uczuć publiczności, nie znosić przed czasem.

Francya.

(Kwestya orientalna. — Wiadomości bieżące. — Wystawa ogrodnicza. — Powstanie sycylijskie.)

Paryż, 23. maja. Rosyjsko-francuskie projekta w sprawie orientalnej znajdują opór w Turcyi. Słychać, że poseł turecki w Paryżu opierając się na ogólnych instrukcyach, jakie rząd turecki wydał wszystkim swoim reprezentantom za granicą, zaprotestował u ministra Thouvenela przeciw rozpoznaniu sytuacji chrześcian orientalnych, które Rosya proponuje a Francya popiera. Porta powołuje się przytem formalnie na artykuł 9. traktatu z r. 1856, i zarzuca, że zamierzone rozpoznanie uwłaczałoby powadze Sułtana. Ten protest zostawia Rosyi i Francyi do wyboru, albo zrzec się zamiaru polepszenia sytuacji chrześcian w Oryencie, ale w przeciwnym razie użyć środków przymusowych przeciw Porcie. Jak się zdaje, tuszy ministeryum tureckie, że Francya nie myśli na prawdę

mieszać się w sprawy Turcyi, i że dlatego tylko popiera propozycyę Rosyi, ażeby stawić opór gabinetowi angielskiemu w sprawie włoskiej.

— Potwierdza się wiadomość, że ustąpienie Francuzów z Rzymu zostało odrozone, a nawet zapewniają, że ma być wysłany do państwa kościelnego jeden pułk na wzmocnienie korpusu okupacyjnego.

— I dziś mówią jeszcze, że *Monitor* ma ogłosić obszerną notę o terażniejszych stosunkach politycznych.

— *Monitor* ogłasza dekret, na mocy którego mają być rozpoczęte roboty około zabezpieczenia miasta Saumur od powodzi rzeki Loary. Koszta obliczono na 520.000 fr. Z tej sumy bierze państwo na siebie $\frac{3}{4}$ części, zaś pozostającą jedną czwartą rozdzielają między siebie, departament $\frac{1}{80}$, samo miasto Saumur $\frac{13}{80}$ i właściciele ziemi, którzy na tem zabezpieczeniu zyskują $\frac{6}{80}$. — Cesarz miał powziąć zamiar zakupić znaczne grunta dla pomnożenia posiadłości swoich w Sologne. — Według ogłoszonego w *Monitorze* przeglądu ruchów handlowych we Francyi, wynosify w pierwszych 4 miesiącach r. 1860 cła przywozowego 47,302.338 fr., zaś w pierwszych 4 miesiącach r. 1859 58,571.454 fr., a r. 1858 55,630.291 fr. Także wywóz win, zboża, maszyn, kapeluszków zmniejszył się, przeciwnie zaś wywóz cukru, materyi bawełnianych, szkła stosunkowo się powiększył.

— Dnia 12go b. m. otworzono w Paryżu w pałacu przemysłowym wystawę ogrodniczą: 251 spółzawodników przesłało 1501 numerów. *Jardin des Planets* ma być po zniesieniu zakładu ogrodowego Bercy znacznie powiększony roślinami egzotycznymi.

Patrie zawiera następującą wiadomość:

„Doniesienie o zwycięstwie odniesionem przez wojska neapolitańskie podobno się potwierdza, gdyż utrzymują, że poselstwo tujejsze otrzymało takie same depecze. Według pogłosek przyszło do walki pod Silsą, miasteczkiem po prawej stronie Calatafimi. Atakowani natarczywie ochotnicy Garibaldeggo mieli się bronić odważnie, poczem cofnęli się w dobrym porządku. Na bojuwisku pozostawili kilkunastu poległych, którzy mężnie i wytrwale walczyli. W obec tych wypadków nie stwierdzonych jeszcze zupełnie dodać winniśmy, że według ostatnich doniesień powstanie zorganizowało się w bardzo wielu miejscach. Upewniają też, że po ściąganiu rozmaitych oddziałów, które zorganizowały się w prowincyach: Messina, Palermo, Trapani i Girgenti liczyć będzie powstańcza siła Garibaldeggo do 12.000 dobrze uzbrojonych ludzi.“

Włochy.

(Doniesienia z Sycylii. — Wojska na granicy Toskanii. — Zachowanie się załóg francuskiej. — Doniesienia z Neapolu.)

— Gazety genueńskie piszą, że eskadra sardyńska przybyła przed Marsalę. Wiadomość, że na wszelki wypadek nakazane jest skoncentrowanie całej floty, zdaje się potwierdzać. Ajenci genueńscy angielskich domów handlowych, osiedlonych w Kalabryi, dostali nakaz, wstrzymać się tymczasowo z dalszą przesyłką towarów do Genuy. Chodziła pogłoska o wylądowaniu niektórych powstańców i wylądowania na wybrzeżu kalabryjskiem broni i amunicyi. Na czele powstania ma stać pewien Biancki, który już w r. 1848. stał na czele rzeszy rewolucyjnej; jak mówią miał on opuścić razem z Garibaldem Genuę, rozłączyć się z nim w Talamone i odplynąć okrętem toskańskim do Kalabryi. Jako naczelnika powstania wymieniają prócz niego także emigranta Moceri.

Prywatny list do *Gazette de France* donosi z Genuy pod dniem 19. maja:

„U trzech studni, na mało znanem wybrzeżu wylądowali świeżo ochotnicy. Okręt ich nie uszedł bezczności statków krążących, i jeden z nich „Saetta“ puścił się za nim w pogoń, ale Garibaldziści wzięwszy go na oko, pogruchofali mu strzałami koka, i „Saetta“ musiała ustać. Sała zapewne ci sami Garibaldziści, którzy z fortu świętego Szczepana w Toskanii zabrali działą.“

Rzym, 20. maja. Według doniesień w *Pays* wysłał jenerał Lamoriciere oddział papieżkiego wojska do Cornetto i Montalto na granicę toskańską. Depesza z Rzymu donosi prócz tego dziennikowi *Pays* że oddział 80ciu zaudarmów papieżkich pod dowództwem pułkownika Pimodan zetknął się z gromadą złożoną z 300 rewolucyonistów, którzy wstąpili w granicę państwa papieżkiego i rozpełdził ich w rosypkę.

— W gazecie powszechnej znajduje się następną wiadomość z Rzymu:

Zachowanie się karabinierów papieżkich w wieczór 19. marca, w celu utłumienia poruszeń politycznych wszczętych przez partję piemontką, było przedmiotem gorzkich zażaleń między niektórymi oficerami załogi francuskiej. Zdawało się im niesłusownem, ażeby w mieście z załogą francuską policya miejscowa mieszała się zbroją ręką do wypadków dziennych i jak twierdzili napadała na lud i znieważała mieszczan. Zdawało się im stosowniejszem, ażeby władza najwyższa załogi ich narodowej trzymała w karbach milicje i wstrzymywała ją od tak samowolnego i nieprawego użycia swej władzy. Adres w tym sensie ułożony, dzieło od wielu lat zamieszkałego w Rzymie Francuza, lecz nie żołnierza, dostał się do rąk generała Goyon: adres ten był bez podpisów, lecz w takim rodzaju, jak gdyby wyszedł od załogi francuskiej.

Generał Goyon zwołał wszystkich oficerów i zażądał od nich oświadczenia pod słowem honoru, czy podzielają zdania w podanym mu adresie wyłożone i czy mają w tym kroku jaki udział lub nie? Jednomyślnie prawie zaprzeczyli oficerowie francuscy wszelki udział w tego rodzaju manifestacjach, niektórzy z nich jednak, lecz tych było nie wiele, oświadczyli otwarcie, że podzielają zupełnie zdania wyrażone w adresie. Generał uwiadomił o tem wszystkim niezwłocznie ministerjum wojny i przed kilkoma dniami otrzymał odpowiedź.

Minister wojny marszałek Randon, uznaje i pochwała w swej nocie postępowanie karabinierów francuskich w wieczór 19. marca, gani jednak jak najostrzej sprzeciwiający się subordynacyi postępku tych oficerów francuskiej załogi, którzy przyznali słusność adresie, i nakazuje ich degradacyę. Natomiast oświadcza swoją i cesarza szczególną pochwałę niektórym z francuskich zandarmów, którzy w ów wieczór pomagali czynnie milicji papieżkiej do przytłumienia wszczętych niepokoików, i przysyła im awanse.

— Wiadomości z Neapolu o wypadkach w Sycylii zupełnie się sobie sprzeciwiają i zupełnie są inne jeśli przychodzą przez Turyn i Paryż, inne jeśli wprost z Neapolu. Tak np. donoszono, że po bitwie pod Calatafimi wojska neapolitańskie wróciły na powrót do Palermo i że dwie kolumny tego wojska w liczbie 3000 ludzi ruszyły do ścigania powstańców. Równocześnie doniesiono telegrafem, że Garibaldi otrzymał posiłek w liczbie 6000 ludzi. Późniejsze wiadomości zmniejszają posiłek ten o połowę, twierdzą jednak, że wojsko królewskie opuściło prowincyę Trapani i Palermo i cofnęło się do miasta Palermo. Dalej donosi jedna depesza z Turynu, jakoby z 20. kursowała w Neapolu wiadomość, że część miasta Palermo jest już w rękach powstańców, — druga zaś depesza tego samego dnia datowana, ani wspomina o tej pogłosce i mówi tylko o blokadzie miasta Monreale przez powstańców. Inne znowu wiadomości upewniają, że polegając na pewnych źródłach upoważnieni są twierdzić, iż od bitwy pod Calatafimi nie przyszło do nowego starcia, i że wspomniane wyżej dwie kolumny neapolitańskiego wojska do tej chwili zajęte są ściganiem ochotników Garibaldeggo.

Neapol. Depesza marsylska datowana d. 22. maja donosi:

Dziennik *Giorn. uff. di Napoli* z dnia 18. zawiadamia, że między bandami, które wyładowały w Sycylii, znajduje się także i Garibaldi. Te bandy może z 800 ludzi otrzymały jednak zaraz posiłki i uderzyły na generała Landi pod Alcamo. Landi zgromił najeźdźców, lecz Garibaldeggo ochotnicy znaleźli przyjęcie w zrewoltowanych miastach Alcamo i Partenico; generał Landi uderzył powtórnie i pobiwszy ich, wrócił z król. wojskiem do Palermo. Zaś z prywatnych doniesień z Neapolu z dnia 19. b. m. — także na Marsylię dochodzą wiadomości: Oddziały ochotników postąpiły pod Bagheria a generała Landi w odwrocie do Palermo ścigają tłumy wzburzonego ludu.

Giorn. uffic. z dnia 18. przytacza także dekret którym J. K. M. mianował generała Lanza swoim *alter ego* polecając mu przywrócenie pokoju środkami jakimi tylko może.

Neapol. Według wiadomości dziennika *Patrie* koncentruje Garibaldi wszystkich ochotników w Sycylii, gdyż nie może się już spodziewać wkroczenia licznych mas z Toskanii do państw kościelnych, a ztamtąd do Neapolu. Wszyscy ochotnicy udają się przeto małemi oddziałami do Sycylii, gdzie wysiadłszy w wyznaczonych punktach na ląd, odchodzą do głównej kwatery. Artyleryę, żywność, przybory obozowe i materiały wyprawiają także do Sycylii.

Ten sam dziennik pisze dalej: rząd neapolitański w przekonaniu jak ważną Sycylię, wyprawił naprzeciw rokoszanom najdawniejszego generała, najlepsze wojsko lądowe i morskie. Sześć eskadr razem około 52 okrętów wojennych oddał pod naczelne dowództwo hrabi Aquila, królewskiego stryja; polecił obronę nie tylko Sycylii, lecz dawać także czujną straż wybrzeży Abruzzów i obojga Kalabrii.

Niemce.

(Zamknięcie izb pruskich.)

Berlin. 23. maja. Jego królewicz. Mość rejent książę pruski zanukał dnia dzisiejszego posiedzenia izb obydwóch następującą przemową:

„Jaśni, szlachetni i szanowni Panowie obydwóch izb sejmowych.

Ukończyły się obrady sesji tegorocznej.

W kwestyach obchodzących gabinety europejskie usiłuje rząd Mój przyczynić się do załatwienia ich w taki sposób, by równowaga polityczna była utrzymana.

Zasady, któremi powoduje się rząd Mój w stosunkach ze związkim niemieckim i w sprawach ważnych przedłożonych zgromadzeniu związkowemu, wyjaśnione już Ich Mość Panom zostały w ciągu sesyi. Rząd Mój nie odstąpi od nich i nadal, a Ja nie ustanie przestrzegając prawa drugich uważać w tem ochronę praw własnych.

A chociaż zdania różnią się w niektórych kwestyach ważnych, przecież, i mówię z serdecznem przekonaniem, zgadzają się wszystkie rządy i wszystkie szczepy niemieckie ze Mną i z narodem pruskim w jednem uczuciu, a to w niewzruszonej wierności dla ojczyzny wspólnej, i w tem żywym przekonaniu, że niezawisłość narodu i całość ziemi ojczyznej jest to dobro większe i ważniejsze nad wszystkie kwestye spraw wewnętrznych.

Niektóre ustawy dla podźwignienia kultury krajowej, przemyślu i dla ułatwienia komunikacyi, i co są z prawdziwym pożytkiem dla kraju, otrzymały W. Mość Panów potwierdzenie według przepisów konstytucyjnych. Spłacenie ciężarów realnych ułatwione zostało w niektórych punktach, monopol pocztowy zwolniał na korzyść wolnego obrotu w zarobkowaniu, a górnictwo oswobodzone zostało z pod wpływu, jeśli nie zmierza do publicznego dobra.

Uchwałą Waszą Panowie zapewnioną stanęła Renauska kolej żelazna i most na Renie pod Koblencą.

Również przyzwoliliście na niektóre potrzebne wydatki pieniężne.

Ulepszenie prawa dóbr małżeńskich w prowincyi westfalskiej nastąpiło przynajmniej co do głównej ich treści.

Ustawę względem oznaczenia okręgów wyborowych dla izb deputowanych przyjęto w izbach obydwóch.

Konstytucyjna wolność prasy otrzymała ustawą z 21. kwietnia r. b. nową gwarancyę.

A że projekt regulaminu dla obwodów nie mógł już być wykończony, przeto zastrzeżę się powrót do ważnej tej pracy zaraz na sesyi następującej.

Konieczne ulepszenie prawa małżeńskiego znowu nie przyszło do skutku, a tem samem spełzło i gorące życzenie Moje, które wyrzekłem. Nie tracę jednak nadziei, że zdania w tej mierze się ustalą, skrzepi się przekonanie względem konieczności i pożyteczności tej reformy, i że ustawa przyjęta będzie na sesyi następującej.

Projekta względem dalszego uregulowania podatku gruntowego i zaprowadzenia powszechnego podatku domowego nie otrzymały požądane potwierdzenia konstytucyjnego w izbach obydwóch.

Rząd mój dążyć będzie stanowczo i niezmiennie do urzeczywistnienia przedłożonych Wam czterech projektów. Potrzebne wnioski przedłożone Wam będą na przyszłej sesyi.

Po pilnem rozpoznaniu etatu państwa na rok 1860 przyznaliście zyczliwie rządowi Mojemu fundusze pieniężne potrzebne dla prowadzenia administracyi publicznej.

Ubolewam mocno nad tem, że nie mogła równocześnie powzięta być uchwała względem ustawy o powszechnem zobowiązaniu do służby wojskowej, a mianowicie na przedłożoną Wam w tej mierze propozycyę, która do najważniejszych należy.

Wielka doniosłość tej kwestyi, trudność bezstronnego jej ocenienia, przewlokła rozprawy, a zwłoka w obec stosunków powszechnych, mogłaby zagrażać niejakiem niebezpieczeństwem, gdybyście szanowni Panowie nie podali mi byli środków do potrzebnego powiększenia ojczyznej siły zbrojnej.

Za jednomyślnością tego przyzwolenia składam Wam Moją podziękę. Jest to dla mnie rękojmią, że konieczność reformy wojska nareszcie jest uznana, i że niezwłocznie powiedzie się nicodbitnie już potrzebne załatwienie kwestyi odroczonej.

A jeśli wypadła ntrzymać i nadal podwyższenie podatków krajowych i pobierać dotychczasowy dodatek podatkowy, to jednak znajduję w tem szczególną pociechę, że jedną część wydatków potrzebnych zaspokoić można zupełnie nadwyżką w administracyi finansowej z roku 1859, bez nadwerżenia w tej mierze skarbu publicznego.

Jeśli też i wynikiłości sesyi zeszłej pozostawiły jeszcze wiele do zyczenia, liczę mimo tego z pewnością na patriotyczne usposobienie kraju i na pełne i niezachwiane zaufanie między monarchą i narodem.

Polegając na tem wspólnem zaufaniu, na dawnej i doświadczonej wierności narodu, na podwyższoną siłę zbrojną i na swoich finansach zostających w zupełnym porządku, mogą Prusy przy pomocy Boga śmiało i spokojnie oczekiwać przyszłych wypadków.

A teraz żegnam Was szanowni Panowie, i błagając Boga o błogosławieństwo dla naszego ciężko dotkniętego Króla, wnoszę okrzyk: „Niech żyje Król.“

Szwecya i Norwegia.

(Uchwały stanów.)

Sztokholm. 15. maja. Po wielkich sporach i głosowaniu następnym zgodził się wydział ekonomiczny dnia dzisiejszego na propozycyę barona Tersmeden, by stany państwa upraszały o wydanie rozporządzenia, którem po zaiczeniu jednego paragrafu w król. rozporządzeniu z 30. stycznia 1838 wypadałoby postanowić, że urzędnicy w Szwecyi lub naturalizowani poddani wyznania starozakonnego mogą bez osobnego pozwolenia najwyższego posiadać i nabywać posiadłości nieruchome w kraju.

Propozycja względem zaprowadzenia zmiany w norweskiej ustawie zasadniczej tej treści, że rady państwa powinni odąd mieć udział w posiedzeniach stortyngu, została odrzucona. Było wprawdzie za tą ustawą 73 głosów, a przeciw niej tylko 39; lecz ze przy każdej zmianie ustawy zasadniczej, jak niemniej i przy jej pierwotnem zaprowadzeniu potrzebna jest większość dwóch trzecich części, przeto brakowało jeszcze 5 głosów do utrzymania się propozycyi rzeczonyj.

Księstwa Naddunajskie.

(Stan zdrowia księcia Miłosza.)

Donau-Ztg. z 22. maja obwieszcza: Z Belgradu przyszła pewna wiadomość, że książę Miłosz, obecnie w Topšider, bliski jest skonania; przywołani spieszenie lekarze z Belgradu do wili książęcej, znaleźli księcia w tak opłakanym stanie, że stracili wszelką nadzieję przywrócenia go do zdrowia.

Turcyja.

(Najnowsza poczta lewantyńska na Tryest.)

Konstantynopol. 19. maja. Komisarz do uregulowania granicy montenegryjskiej, Saafet Effendi przyjechał do Stambułu. — Poseł z Kokanu uprasza Sultana o interwencję dla wyswobodzenia 12.000 jeńców z Kokanu, uwięzionych w Korsanie. — Hrabia Parryza i książę Chartres przyjechali do Damaszku. — Omer Basza spodziewany tu jest wkrótce i uda się potem do swoich dóbr, gdzie na rozkaz pozostać. Jeden paropływ z wojskiem dla Hercegowiny odpłynął 15. b. m. do Raguzy, a dwa inne powiozły wojsko, konie i broń do Volo. — Biskup w Brusie obrany został patriarchą ormieńskim. — Serbska deputacja doręczyła Wielkiemu Wezyrowi obszerny memoriał. — Jak donosi *Journal de Constantinople* nie była przemowa pana Lavalette weale groźna. — W Omeroli pod Filippopoli zburzyli Turcy z początkiem maja nieukończony jeszcze kościół chrześcijański.

Alepo. 28. kwietnia. Autor zelżywych plakatów na meczetach skazany został na dożywotne wygnanie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Dzienniki wiedeńskie podają następujący telegram:

Marsylia. 22. maja. Depesze z Neapolu stwierdzają fałszywość przedwczorajszych wiadomości, a osobliwie zbijają depeszę komandora Caraffa o potyczce pod Calatafimi. Wojska neapolitańskie nieodniosły dotąd żadnej korzyści. Neapol spokojny. Powstańcy atakują Monreale. Przyrzeczone przywrócenie konstytucyi z roku 1812 nie zrobiło żadnego wrażenia. — Z Neapolu do Palermo wysłał rząd kilka statków z wołami, by zaopatrzyły w żywność obleżone twierdze a w razie opuszczenia ich zabrały wojska napowrót do Neapolu. — Komitet insurekcyjny (czyli sztab jeneralny) wydał notę do konsulów z oznajmieniem, że naród będzie zapytany i że się zbierze parlament sycylijski dla rozstrzygnięcia kwestyi względem przyłączenia do Sardynii.

Londyn. 24. maja. Bank zniżył właśnie dyskonto swoje na 4 procent.

Londyn. 25. maja. Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej oznajmił lord Palmerston, że zaproponuje jutro rozpoznanie wypadków podobnych głosowaniu izby wyższej w sprawie podatku od papieru. Lord Russell oświadczył: Depesza angielskiego posła w Szwajcaryi donosi, że Szwajcaryja ob staje przy swoim żądaniu względem zebrania się konferencyi. Anglia popierała od początku to żądanie i nie odstąpi od tego, chociażby Szwajcaryja zarzuciła swój projekt.

Londyn. 26. maja. Na dzisiejszem nocnem posiedzeniu izby niższej odbył się wybór komitetu do rozpoznania wypadków podobnych głosowaniu izby wyższej w sprawie podatku od papieru. Poprawkę pana Duncombe, ażeby parlament odroczył się do listopada, by lordowie mogli wziąć znowu pod obradę zniesienie podatku od papieru, zbijał lord J. Russell, i w końcu odwołał ją pan Duncombe. — Bowyer pytał, czy rząd odwoła angielskiego posła w Neapolu za jego depeszę obrażającą Króla. Lord Palmerston ganił rząd neapolitański i utrzymywał, że postępowanie jego daje Anglii prawo ochraniać wychodźców.

Turyń. 23. maja. Wstępny artykuł dziennika *Unione* wzywa rząd, ażeby pomnożył swoje siły zbrojne na morzu, a przynajmniej zrównał z neapolitańskiem, gdyż Piemont ma teraz tylko cztery okręta wojenne przydatne do służby. — Na posiedzeniu z 21. naznaczona została dyskusya nad traktatem anexyi na przyszły piątek. Daremne były prośby panów Biancheri Michelini i Valerio Asproni o dłuższe odroczenie dyskusyi, ażeby izba mogła wprzód zainformować się należycie co do kwestyi wojskowej; ministerium nie chciało zezwolić na żadną zwłokę. — Odjazd owdowiałej Cesarzowy rosyjskiej z Nissy zapowiedziany jest na dzień 20. b. m. — Wczoraj przyjęła izba traktat zuryski 215 głosami z 235. Farini przedłożył projekt względem zastosowania ustawy o gwardyi narodowej i ustawy prasy do Toskanii. — Biskup w Carpi uwięziony został razem z jeneralnym wikaryuszem i pięciu innymi księżami. — Ministerium wojny nakazało śledztwo co do księży umieszczonych przy szkołach, którzy nieznajdowali się na uroczystości konstytucyi. — W Tortonie miały zdarzyć się zeszłej nocy liczne dezereje; minister wojny wydał okólnik przeciw dezereji.

Turyń. 24. maja. *Unione* pisze: „Odstąpienie Sabaudyi i Nissy nie przynosi żadnego pożytku: — nieuświęca przeszłości,

nie zapewnia teraźniejszości, i nieprzygotowuje przyszłości Włoch. Wszystko to zawisło od kombinacyi polityki i od widoków Francyi. Niech nas niebo ochrania od względów Francyi.“

Genwa. 22. maja. Nowa zatoka jest pełna okrętów i fregat, które zabierają wojska i wojenne przybory armii francuskiej.

Medyolan. 25. maja. Jak donosi *Perseveranza*, nadeszły do Turyń 24. wieczorem wiadomości z Messyny z 22., że miasta Modica i Girgenti są w ręku powstańców, i że w Comastra (może Camarata) miał wylądować świeży oddział ochotników. Zaś marsylska depesza powiada, że znaczne oddziały ochotników Garibaldeggo wylądowały w San Stefan Comastra po prawej; w S. Vito po lewej stronie Palermu.

Florencya. 22. maja. *Nazione* zbija wiadomość, jakoby Austria wezwała Sardynię do ustąpienia z Toskanii.

Rzym. 19. maja. Odejście Francuzów było już zapowiedziane na połowę sierpnia, i wczoraj nadszedł rozkaz przeciwny, który pobyt ich przedłuża na czas nieoznaczony. Lamoricière był przedwczoraj na obiedzie u Ojca św. w Kwirynalu.

Rzym. 23. maja. Z Neapolu donoszą urzędownie: Dnia 21. b. m. zaszła potyczka między batalionem strzelców i powstańcami, którzy stracili przytem 128 poległych.

Neapol. 19. maja. Na głowę Garibaldeggo naznaczona jest cena 30.000 dukatów.

Neapol. 23. maja. Pomimo klęski poniesionej 15. b. m. pod Calatafimi zdołała banda Garibaldeggo zebrać się nanowo i wzmożona kilku tysiącem powstańców dotarła aż na kilka mil pod Palermo. Ale dnia 21. b. m. uderzyły na nią dwa bataliony wojsk królewskich i odparły ją. Strata Garibaldzistów wynosi 100 poległych i 50 jeńców. Kilka oddziałów wojsk królewskich ściga nieprzyjaciela.

Palermo. 22. maja. (na Paryż.) Zamieszkali tu Anglicy i Francuzi wsiedli na okręta. Zdaje się, że wkrótce nastąpi atak, gdyż powstańcy obsadzili pobliskie wzgórze. Jenerał Lanza będzie zarządzał obroną miasta.

Drezno. 26. maja. Dzisiejszy *Dres. Jour.* oświadcza, że bezzasadną jest wiadomość podana w *Leipsiger Journal*, jakoby z powodu rozpraw izby pruskiej układały średnie państwa niemieckie wniesić u związku protest przeciw polityce Prus, lub też żądać wyjaśnień w tym względzie.

Witichów. 25. maja. Król Maxymilian zamierza odwiedzić wkrótce dwór król. wirtemberski a może także i inne dwory niemieckie.

Madryt. 25. maja. Królowa zagaiła dziś o godzinie 2giej Kortezy; w przejeździe do izb witał lud Jej król. Mość okrzykami radości, a mowę Królowy przyjęły izby z zapalem.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec. 16. maja. Dzisiejszy targ na woły był bardzo zły i już oddawna niezapamiętali takiego kupcy. Wszystkiego było tylko 10 wołów z Węgier, które przy znacznej konkurencyi kupców natychmiast zostały rozchwytnane. To jednak niepokryło nawet w części potrzebę bydła rzeźnego, i dlatego musiał komisarz targowy na usilne naleganie kupców wyprowadzić jeszcze na targ ze stajni miejscowej partyę wołów liczącą 12 sztuk, które także prawie bez targowania się rozkupiono. Tak szczupły spęd bydła dociągnął za sobą nadzwyczajne podwyższenie cen, tak że najlepsza para wołów, wagi 10 $\frac{1}{10}$ cetnara kosztowała 260 zł., a najpośledniejsza para wagi 6 cetnarów 154 zł. w. a.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. maja.

Hotel rosyjski: PP. Rojowski Józef, z Cieszanowa. — Komarnicki Bol., z Sasowa.
Hotel Langa: Janicki Zygm., i Szpakowski Piotr, z Kiszeniawa. — Br. Brunicki Jul., z Podhorzec.
Hotel angielski: Janowicz Krzyszł., c. k. notaryusz, z Bolechowa. — Sozański Antoni, z Torhanowie. — Oat Michał, z Besarabii.
Hotel krakowski: Czerwiński Jan, z Stanisławowa.

Dnia 27. maja.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Zamojski Ks., c. k. rotmistrz, i hr. Zamojski Józef, c. k. porucznik, z Wiednia. Stefanowicz Szczep., z Bojan. — Krzysztofowicz Franc., z Trybuchowiec.
Hotel europejski: Długoborski Fel., ces. ros. sekretarz, z Kamieńca podolskiego.
Hotel Langa: Terlecki Marcel, z Cieszaczyzna.
Hotel Kuhna: Reuss Karol, z Lubeli.
Pod kolej żelazną: Jaworski Józef, z Korzelicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. maja.

PP. Herlth Franc. Antoni, do Uniatycz. — Witosławski Bronisław, do Wojciechowic. — Remer Antoni, do Radezy. — Krupiński Mikołaj, do Besarabii. — Koch Eman., do Myślenie. — Matlachowski Eder., do Dubia. — Wnorowski Jan, do Derzowa. — Wysocki Flor., do Hrehorowa. — Obertyński Wacł., do Stronibab. — Witosławski Józef, do Żedowic. — Titz Karol, c. k. major, do Wiednia. — Schulbaum Lud., c. k. porucznik, do Sanoka. — Rulikowski Gust., do Pelski. — Rulikowski Józef, do Uhrynowa. — Kutkowski Wład., do Czerlan. — Wisniewski Tad., do Krystynopola. — Hr. Rusocki Józef, do Lipicy. — Puzyna Włodz., do Martynowa. — Abancourt Ks., do Łowczy. — Augustynowicz Bol., do Książego. — Bielski Jul., do Rychcic. — Hr. Krasicki Edm., do Liska. — Kasso Krzysztof, c. k. sekretarz gubernialny, i Popowicz Jan, do Krakowa. — Hr. Olizar Gust., do Lackiego. — Zieliński Wład., c. k. porucznik, do Lubyezy.

Dnia 27. maja.
PP. Starzyński Włodz. i Tyt., do Krakowa. — Pohorecki Franc., do Cicheborza. — Stojanowicz Felix, do Mokrzan. — Studnicki Felix, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 25. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaun	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324.93	+ 13 3°	82.1	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.46	+ 16 3°	63.9	zachodni "	"
10. god. wiecz.	326.84	+ 12 4°	79.0	" "	pogoda

Po południu deszcz 0. - 04.

T E A T R.

Dziś w teatrze niemieckim siódmy występ gościny pana Karola Treumanna w komedjach: „Der Ehemann vor der Thüre“ i „Eine Nacht in Baden.“ Między obydwoma sztukami: Intermezzo złożone z 3 scen komicznych.

Jutro na scenie polskiej: „Panna Męzka“, komedia w 3 aktach Józ. Korzeniowskiego, i drugi występ p. Zawiszanki.

Dnia 26. maja.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski wal. austr.	6	23	6	30
Dukat cesarski	6	25	6	32
Półimperyj zł. rosyjski	10	76	10	94
Rubel srebrny rosyjski	2	8	2	11
Talar pruski	1	99	2	5
Polski kurant i pięćzłotówka	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne za 100 złr.	84	50	85	25
Galicj. obligacje indemnizacyjne	71	—	71	76
5% Pożyczka narodowa	78	63	79	63

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 26. maja

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79.20. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 —; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcy Banku narodowego sztuka 859 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 183. —; niższo-austr. towarzystwa eskomtoowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 114 —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 133. —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.33 1/2. dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. maja.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65. —	65.25
Z pożyczki narodo. po 5%	79.70	79.90
N. r. 1851, ser. B. po 5%	97. —	98. —
Metaliki po 5%	69. —	69.20
dtto. „ 4 1/2%	61. —	61.25
dtto. „ 4%	55. —	55.50
dtto. „ 3 1/2%	41. —	41.50
dtto. „ 2 1/2%	34.50	34.75
dtto. „ 1%	13.50	13.90
Przez. do wylos. z r. 1839	124.50	125. —
1854	98.25	98.50
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	15.75
Wylos. obl. dawn. długu państ.	po 5% — 66. —	— 66. —
„ 4 1/2%	— 58. —	— 58. —
„ 4%	— 53. —	— 53. —
„ 3 1/2%	— 46. —	— 46. —
„ 3%	— 58. —	— 58. —
„ 2 1/2%	— 56. —	— 56. —
Przez. do los. obl. dawn. długu państ. z proc. w kraju	po 5% — 50. —	— 50. —
„ 4 1/2%	— 45. —	— 45. —
„ 4%	— 39. —	— 39. —
„ 3 1/2%	— 66. —	— 66. —
„ 3%	— 58. —	— 58. —
„ 2 1/2%	— 53. —	— 53. —
dtto. z procent za granicą.	po 5% — 93. —	— 93. —
„ 4 1/2%	— 73. —	— 73.50
„ 4%	— 71.25	— 71.75
„ 3 1/2%	— 71.50	— 71.75
„ 3%	— 69.50	— 70. —
„ 2 1/2%	— 69.25	— 69.75
„ 2%	— 89. —	— 93. —
Z klauz los r. 1867	— —	— —
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	— —	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	81. —	81.25

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii	93.25	93. —
Węgier	73. —	73.50
Ban. Tem. Krawcy i Skawonii	71.25	71.75
Galicyi	71.50	71.75
Bukowiny	69.50	70. —
Siedmiogrodu	69.25	69.75
innych krajów kor.	89. —	93. —
Z klauz los r. 1867	— —	— —
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	— —	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	81. —	81.25

Dług Tyrelu	po 5%	pien.	towar.
„ 4%	—	—	66. —
„ 3 1/2%	—	—	53. —
„ 3%	—	—	46. —
„ 2 1/2%	—	—	38.50
„ 2%	—	—	32.50
„ 1 1/2%	—	—	26.50
„ 1%	—	—	22.50

2. Stan oblig. domestykala.

po 3% za 100 zł.	—	—
„ 2 1/2% za 100 zł.	—	—
„ 2 1/4% za 100 zł.	—	—
„ 2% za 100 zł.	—	—
„ 1 3/4% za 100 zł.	—	—

3. Akcy.

Banku nar.	860. —	862. —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	184.20	184.40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	566. —	568. —
Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 1895	—	1897
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	267. —	268. —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 191	—	191.50
Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	129.50	130. —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	126. —	126. —
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	159. —	160. —
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%)	126.75	127. —
Kol. Preszb. Tyrn. l. emis. po 200 zł. m. k.	24. —	26. —
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55. —	60. —
Kolej Bastehradzka po 500 zł. m. k.	640. —	660. —
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem	—	—
po 200 zł. m. k.	—	200. —

Kol. Grae.-Ködl. i Tow. gór.	po 200 zł. w. a.	pien.	towar.
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	448. —	450. —	
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	208. —	210. —	
Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k.	375. —	380. —	
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.	340. —	350. —	
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—	

4. Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon. Glet. po 5%	101. —	102. —
10 „ 5%	97.50	98. —
przeznacz. do los. po 5%	93. —	93.25
na 12 m. 5%	—	—
za 100 zł. 100. —	—	—
przez. do los. po 5%	88.65	88.85
Gal. Tow. kred. po 4%	84. —	84.50

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	93. —	94. —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135. —	136. —
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	95.25	95.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	135. —	136. —
Kol. Gloggn. za 100 zł.	85. —	86. —
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95. —	95.50
Lloyda za 100 zł.	89. —	89.50

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	104.25	104.50
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103. —	103.50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	125. —	126. —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.25	38.75

Esterhazego po 40 zł. m. k.	pien.	towar.
Salma „ 40 „ „	40. —	40.50
Palfiego „ 40 „ „	37.50	38. —
Clarego „ 40 „ „	27. —	27.25
St. Genois „ 40 „ „	38. —	38.50
Windischgrätz 20 zł. „	23.25	23.75
Waldsteina 20 „ „	27.25	27.75
Keglevicha 10 „ „	14.50	15. —

Weksele.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	—	114.25
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	—	114.50
Genewa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	101. —	—
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	133.10	133.25
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	53.25
Paryż za 100 fr.	—	53.25
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecja za 100 zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol.	19.50
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—
Dyskonto weks. Bank. nar.	5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.	5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.	
Dukaty ces. men.	6 zł. 33 c.
dtto. pełnej wagi	6 „ 32 „
Korona	18 „ 30 „
Półkorona	„ „ „
Napoleonodor	„ „ „
Rosyjski impery.	„ „ „
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Pożar.) W Waniowie, w obwodzie zółkiewskim powstał pożar na dniu 5. b. m. w stodole włościanina Jędrucha J. i zniszczył stojące rzędem budynki gospodarskie dwunastu wieśniaków. Przyczyna pożaru nie jest jeszcze wiadoma.

(Rozprzeźnienie miasta Wiednia.) Niższo austriackie namiestnictwo rozpisalo z polecenia ministerstwa spraw wewnętrznych na sprzedaż pod budowę dwa oddziały gruntów przeległych do samego miasta, jeden u wybrzeża Franciszka Józefa a drugi między Kärntnerthor i Elisabethbrücke. Sprzedaż ta nastąpi w drodze pisemnych ofert. Kto ma chęć kupienia, winien swoją ofertę z zaliczeniem 5procentowej kaucyi podać najdalej po dzień 5. ezerwca b. r. do namiestnictwa, gdzie dnia 6. ezerwca będą te oferty rozpieczętowane. Osnowa warunków sprzedaży zawartych w dziewiętnastu paragrafach, jest następująca: Kupno przyznaje się najwięcej ofiarującemu, jednak zastrzega sobie ministerjum potwierdzenie na wszelki przypadek, albo li też rozstrzygnięcie w tych przypadkach, gdzie przypadną dwie jednakie oferty, albo w których oferty jedna drugiej się sprzeciwiają. Pieniądze za kupno składa się w trzech równych ratach rocznych, z których pierwsza przypada w ośm dni po zatwierdzeniu kupna, zaś dwie drugich rat zostają uprocentowane po 5% aż do czasu przypadłości w jednym lub dwu latach. Kto zakupi trzy obok siebie leżące parcele pod budowę, może ostatnie dwie trzecie części ceny kupna zapłacić w trzech ratach rocznych, a kto kupi całą grupę tych parceli, temu będzie przyznany czteroletni termin na spłacenie dwóch trzecich części. Kto nie chce robić użytku z terminów, lecz zapłaci całą cenę kupna, potrąci mu się 5 od sta procent. Kupiciel winien w ciągu roku rozpocząć budowę całego domu mieszkalnego, a w ciągu czterech lat skończyć. Bez przyzwolenia komisji

budowniczej nie można dzielić na osobne parcele placu pod budowę, lecz wszystko musi iść pod budowę domów mieszkalnych. Kupicielowi całej grupy pod budowę albo kilku razem połączonych parceli będzie wolno za pozwoleniem komisji budowniczej odstąpić od podziału według planu, i takiemu kupicielowi rozszerzy się termin ukończenia budowy na czas pięcioletni. Kupiciele podlegają istniejącemu regulaminowi budownictwa, przysłuża im prawo uwzględnienia w podatkach, muszą własnym kosztem prowadzić kanał na swym gruncie aż do uścia w głowicy kanał i utrzymywać go nadal, a wydobytą z fundamentów ziemię, muszą wywieźć na wskazane w pobliżu miejsca. Oddanie placu pod budowę nastąpi zaraz po złożeniu pierwszej raty kupna; wpisanie prawa własności w księgę gruntową może wtedy nastąpić niezwłocznie, jednak z tym warunkiem, by zaległe jeszcze pieniądze kupna prenotowane zostały na pierwszym miejscu na korzyść funduszu rozszerzenia miasta. Jeżeli oferent w ośm dni po potwierdzeniu oferty nie zapłaci pierwszej raty, albo innych rat przypadających, albo nie wypełni którego z przepisanych warunków, tedy fundusz rozszerzenia miasta ma prawo i wybór sprzedać komu innemu plac, choćby na nim już się znajdowały budowle, i pierwszego kupiciele pociągnąć do wynagrodzenia za możliwy niedobór, albo zmusić go do wypełnienia swych zobowiązań. Oferent przywiązany jest nieodwołalnie do swej oferty, podczas gdy prawomocność po drugiej stronie następuje aż po ministerjalnym potwierdzeniu. Obydwie strony zrzekają się prawa naruszenia nad połowę. Przy zachodzących sporach prawnych staje c. k. prokurator finansów austriackich w obronie funduszu rozszerzenia miasta. Po potwierdzeniu oferty będzie spisany osobny dokument ugody, a kupiciel zapłaci prawem przepisany stempel.